

Het IDO en gezondheid

Aanleiding

Deelopdracht BNB-werkgroep IDO (vanuit stuurgroep basisvaardigheden): Doorontwikkeling van het IDO en hoger bereik NT1 doelgroep.

Waarom

- Digitale Inclusie is een onderdeel van de maatschappelijk-educatieve functie van de bibliotheek.
- Mensen zelf meer digitaalvaardig maken, hun zelfredzaamheid vergroten.
- Mensen op weg helpen rondom de digitale gezondheidszorg.

We hebben het thema gezondheid gekozen, omdat het een logische doorontwikkeling is van onze inspanningen op het gebied van digitale inclusie (IDO en digivaardigheids cursussen). De digitalisering van de gezondheidszorg wordt steeds belangrijker. De zorgkosten stijgen, de Nederlandse bevolking vergrijsst en de vraag naar gezondheidszorg groeit, terwijl er minder personeel is om de benodigde zorg te verlenen. Digitalisering in de zorg is een efficiënte oplossing. Van steeds meer mensen wordt verwacht dat zij hiervan gebruikmaken, maar niet iedereen is zover. De bibliotheek ondersteunt hierbij. Er komen bij het IDO en vanuit de cursussen DigiD steeds meer vragen op dit gebied vanuit bezoekers.

Overigens biedt de digitalisering van de zorg ook voordelen voor de burger (zelf de regie pakken/houden). Denk bv. aan snellere inzage van je online patiëntendossier, online afspraken maken met de huisarts, videobellen met de huisarts en het online aanvragen van herhaalrecepten voor medicijnen.

Doel/Resultaat

- Advies voor de doorontwikkeling van het IDO (bereik/samenwerking/onderwerpen) en een hoger bereik via het digivaardigheidsaanbod. Gekoppeld aan het thema 'gezondheid.'
- Hoger bereik: mensen die je anders niet bereikt, met een focus op NT1.

Het IDO spreekt aan, er komen steeds meer vragen binnen of het IDO aanvullende dienstverlening kan/wil oppakken (b.v. digitalisering van de gezondheid en internetbankieren). Dit document helpt hier een duidelijke keuze/focus in aan te brengen.

Doelgroep

Volwassen NT1-ers die moeite hebben met online toepassingen rondom gezondheid. Dit thema is breder dan de digitale overheid, maar is een logisch onderwerp voor doorontwikkeling. Het heeft veel raakvlakken met de digitale overheid, denk bijvoorbeeld aan het hebben en kunnen werken met een DigiD en de Mijnomgevingen.

Stappenplan

In dit hoofdstuk geven we een aantal suggesties waarmee lokale bibliotheken aan de slag kunnen om het thema 'gezondheid' extra uit te lichten binnen hun aanpak digitale inclusie. Het gaat hier met name om reeds bestaande aanpakken van bibliotheken uit het hele land.

Ophalen van de behoeften

- Bij degenen die onvoldoende digivaardig zijn om met digitale gezondheidstoepassingen om te gaan.
  - Gebruik Mosaic om de lokale, meest kansrijke doelgroepen te selecteren.
    - Mosaic: alle huishoudens van Nederland zijn gegroepeerd op basis van bepaalde gemeenschappelijk kenmerken, voorkeuren en gedrag. Deze kennis kan de Bibliotheek helpen om meer klantgericht te werken en programmeren. In de vernieuwde Mosaic (de leverancier is Whooz en biedt dit aan onder de naam Whize) is alle kennis van elk huishouden in Nederland vertaald naar een klantsegment.
    - Tip: de segmentatie kan (tegen betaling) op buurt/wijkniveau beschikbaar worden gesteld. Schakel hier vooral ook Cubiss voor in. Dit inzoomen kan bijvoorbeeld handig zijn voor het verspreiden van papieren informatie. Zo heeft Theek 5 op basis van de Mosaic-groepen *Bescheiden ouderen* en *Volks en uitgesproken* (twee groepen die weinig in de bibliotheek komen) huis aan huis ansichtkaarten verspreid (zie bijlage 1).
    - [POI's ondersteunen bibliotheken bij inzet Mosaic - Stichting SPN](#).
  - Bij (zorg)professionals, als toeleider op het gebied van onvoldoende digivaardigen.
    - Maak een **vindplaatsendocument**: waar komen de kansrijke doelgroepen? Denk buiten de vanzelfsprekende plekken en organisaties! En ga zelf ook op die plekken zitten. Denk aan:
      - Ziekenhuizen
      - Apotheken
      - Huisartsen
      - Ouderenbonden
      - Stichting MEE
      - CJG
      - Verzorgings- en verpleeghuizen
      - Wijkzorg of huishoudelijke ondersteuning
      - Thuiszorgteams
      - Diëtisten
      - Welzijnsorganisatie
      - EHBO
      - Gezondheidscentra
      - Andere eerstelijnszorg-aanbieders zoals fysiotherapeuten en verloskundigen
      - GGD
      - JGZ
      - Geestelijke gezondheidszorg (GGZ-organisaties)
      - WMO-consulenten of beleidsadviseurs gemeenten
      - De cliëntenraad van een zorginstelling
      - De dagbesteding of eettafel van een zorginstelling
      - Eetpunten
      - Lokale of regionale groepen van patiëntenorganisaties zoals de Nierpatiënten Vereniging Nederland, Diabetesvereniging Nederland en MS Vereniging Nederland
      - Een lokaal steunpunt voor mantelzorg
      - Inloophuizen voor mensen met kanker zoals Toon Hermans inloophuis
      - Een Alzheimer- of dementiecafé
      - Regionale adviespunten van Zorgbelang
      - [Alternatieve therapeuten](#)
      - Voedselbanken
      - Kringloopwinkels

- Woningbouwverenigingen
- Centrum voor wonen en welzijn
- Kijk welke koepelorganisaties er in jouw gemeente actief zijn. Dit werkt vaak beter dan bijvoorbeeld individuele huisartsen benaderen.
- Neem deel aan netwerken op gebieden van gezondheid en relevant aanbod. Denk aan
  - <https://open-eerstelij.nl/regionale-coalitie-vinden/>
  - <https://www.allesisgezondheid.nl/> <https://www.netwerkpositievegezondheid.nl/>
  - <https://www.cic-westbrabant.nl/>
  - Leestip: Brochure [Digivitaler](#).
- Faciliteer communities/lotgenotengroepen in je bibliotheek. Zoals Breincafé of oogcafé. Doel is ontmoeten en kennisuitwisseling. Het is wel belangrijk om een katrekker vanuit de bibliotheek te hebben.
- Praktijkvoorbeelden:
  - [Oogcafé](#) en [Oogvereniging](#)
Contactpersoon: Sas van den Berk, 048-5583500,
s.vandenberk@biblioplus.nl.
  - [Lucky life community Tweede Verdieping](#).
Contactpersoon: Colinda Olff, 030-6045834, c.olff@detweedeverdieping.nl.

Bij welke potentiële partner zit de meest energie? Begin klein, dat geeft snel resultaat, is makkelijk te evalueren en bij te sturen. Dit leidt hopelijk als een soort olievlek tot meer.

Positionering

Welke positie neem je in als organisatie in het brein van de doelgroep (professional en bezoeker) ten opzichte van andere organisaties? De bibliotheek is wel een gids, een (door)verwijzer, maar geen inhoudelijk deskundige of adviseur.

Locatie

Welke keuze maak je met betrekking tot je locatie, waar ga je zitten? Partners naar binnen, IDO naar buiten of een mix van beide mogelijkheden?

- Wil je je interne IDO en basisvaardighedenaanbod extra in de schijnwerpers zetten? Kan ook een toeleidingsactiviteit zijn. Zie hierboven, Biblioplus/Oogcafé en Tweede Verdieping/lucky life community.
  - [Praktijkvoorbeeld BiblioPlus](#): workshop door huisartsen in samenwerking met huisartsenkoepel in de bibliotheek.
Contactpersoon: Sas van den Berk 048-5583500, s.vandenberk@biblioplus.nl.
- Wil je daar zichtbaar zijn waar de doelgroep komt?
  - Dat kan een permanente plek zijn voor je dienstverlening, of een tijdelijke plek.
    - [Praktijkvoorbeeld Bibliotheek Midden Brabant](#): mensen kunnen zowel in het ziekenhuis als in de bibliotheek terecht met niet alleen vragen over patiëntenportals, mijnETZ en dergelijke, maar ook met andere digitale vragen.
Contactpersoon: Jenny Janssens, 013-4648517,
JennyJanssens@bibliotheekmb.nl.

- Je kunt de externe plek ook gebruiken als promotie van je aanbod.
  - [Praktijkvoorbeeld Bibliotheek Rivierenland](#): zij promoot haar aanbod digitale inclusie in ziekenhuis Rivierenland.
Contactpersoon: Lianne van Iterson, 0344-639940,
basisvaardigheden@bibliotheekrivierenland.nl.
  - [Praktijkvoorbeeld Kennemerwaard](#): IDO-bakfiets.
Contactpersoon: Raymond Westenberg, 072-5156644,
r.westenberg@bknw.nl.
- Voor algemene inspiratie over IDO's op locatie: [Rapport IDO's buiten de bibliotheek](#).

Activiteiten

Als je gaat voor doorontwikkeling: blijf je je richten op digitale overheid of maak je het breder?

- [Praktijkvoorbeeld breder aanbod op externe locatie](#): Bibliotheek Kennemerwaard organiseert Digispots op verschillende externe locaties zoals Hema, Jumbo, gemeentehuis en ontmoetingscentrum.
Contactpersoon Raymond Westenberg, 072-5156644, r.westenberg@bknw.nl.
- [Praktijkvoorbeeld breder op interne locatie](#): in de bibliotheek van Utrecht zit een informatiepunt waar mensen terecht kunnen met vragen over taal, digitaal, overheid, werk, administratie, gezondheid wonen en inkomen.
Contactpersoon: Els van de Kar, 030-6354635, e.v.d.kar@biscutrecht.nl.
- [Praktijkvoorbeeld breder op interne locatie](#): BiblioPlus heeft zogenoemde Informatiepunten (IDO+) waar bezoekers alle vragen kunnen stellen. Ze zijn een voorportaal voor partners waar ze veel mee samenwerken.
Contactpersoon: Sas van den Berk, 048-5583500, s.vandenberk@biblioplus.nl.

Onderzoek welke vorm van samenwerking de meeste kans van slagen heeft. Niet alles hoeft te leiden tot een programma. Soms zit de samenwerking in het promoten van/doorverwijzen naar aanbod digitale inclusie.

- Spreekuur: eenmalig of altijd.
- Workshops (op locatie).
  - [Praktijkvoorbeeld](#): Bibliotheek Apeldoorn geeft geen cursus DigiVitaler meer, maar geeft korte workshops rondes over digitale gezondheidsonderwerpen. De onderwerpen worden aangedragen door de locatie waar de workshops gegeven worden, bijvoorbeeld gezondheidscentrum, zorgcentrum.
Contactpersoon: Kirsten Schut: k.schut@coda-apeldoorn.nl 055-5268539
- Cursus (op locatie).
  - Denk aan DigiVitaler in gezondheidscentrum, ziekenhuis of huisarts.
[Praktijkvoorbeeld](#): cursus DigiVitaler bij huisarts in Baarle.
Contactpersoon: Theek 5, Carla Bellaard, 06-22522218, c.bellaard@theek5.nl.
Leestip: [Brochure DigiVitaler](#).

Maak het breder: Gezondheid als algemeen thema. Niet alleen in de bibliotheek, maar ook in huis bij de samenwerkingspartner.

Promotie

- Sluit aan bij de actualiteit:
  - Praktijkvoorbeeld: ga bij de huisarts op locatie zitten in de tijd dat de grieprikken worden gezet.
    - Vraag of de huisarts de digivaardigheids cursussen en het IDO vermeldt op de brief omtrent grieprik (vertel de huisarts dat meer digivaardige mensen ook een tijdsbesparing voor de huisartsenpraktijk betekent).
    - Plaats regelmatig berichten in lokale kranten en/of op de socials gericht op actuele veranderingen, zoals tweestapsverificatie bij DigiD, Parkeerapps van de gemeente, het STAP budget, energietoeslag, enzovoorts.
- Sluit aan bij activiteiten in de bibliotheek of bij de samenwerkingspartner.
  - Lokale Seniorweb die presentaties organiseert voor hun leden; doe dat een keer als toelidsactiviteit voor Digisterker en Digivitaler
  - Neem het op in nieuwsbrieven naar basisscholen, voortgezet onderwijs
  - Promoot het bij Walk & Talk bijeenkomsten
  - Promoot het bij deelnemers van digitale cursussen
  - Promoot het bij vrijwilligers van b.v. DigiTaalhuis, VoorleesExpress, ambassadeurs van de bibliotheek, voorleesuurkje. Bij cursus [Voor jou en je kind](#) of [Voel je goed](#).
- Werk vanuit een thema. Bijvoorbeeld Persoonlijke gezondheidsomgevingen (PGO's)
- Meer tips:
  - Inlegflyers in huisartsenblaadjes
  - Nieuwsbrieven van koepel aan huisartsen
  - Slide op narrowcasting bij vindplaatsen als huisartsen, apotheek, gezondheidscentrum of gebruik [promotiefilmpje cursus Digivitaler](#) of van het IDO ([kort filmpje](#) of [lang filmpje](#))
  - Gebruik promotiemateriaal van [Landelijkehuisstijl portaal - Landelijkehuisstijl.nl](#)
  - Geef uitleg bij medewerkers van klantencontact centrum van gemeente, welzijnsinstellingen en woningbouwverenigingen tijdens personeelsvergaderingen
  - Opname website/socials/nieuwsbrieven van ouderenbonden en vrouwenorganisaties enzovoorts
  - Info op website eerstelijns-organisaties
- Leestip: Bibliotheek lesmateriaal, oefensites en apps pagina 16-18 in [Publicatie Gezondheidsvaardigheden en de bibliotheek van Probiblio](#)

Randvoorwaarden

Zie bijlage 2: Bepalende succesfactoren en randvoorwaarden IDO. Cubiss, 2022.

Overige bronnen

- Een prachtige bron van informatie (padlet) omtrent gezondheid en digitale zorg is de [toolkit](#) van SPN. In deze toolkit vind je alle informatie die je nodig hebt om als bibliotheek aan de slag te gaan met het thema gezondheid en (digitale) zorg. Deze toolkit is het resultaat van het Landelijk project gezondheidsvaardigheden. Het IDO is een onderdeel van de toolkit. Zie ook [Bnetwerk](#).
- Themanummer gezondheid – Bibliotheekblad nummer 8, oktober 2022.

Bijlage 1 – Ansichtkaarten Theek 5

HOE VRAAG IK HUURTOESLAG AAN?

Kom voor deze en andere vragen naar het Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek. Wij helpen je verder!

De overheid vraagt steeds vaker aan je om zaken te regelen via het internet. Maar nog niet iedereen weet hoe je deze dingen moet regelen op je telefoon, computer of tablet.

Je kunt bij ons langskomen met vragen zoals:

- Hoe vraag ik zorgtoeslag aan?
- Hoe vraag ik huurtoeslag aan?
- Hoe vraag ik mijn DigiD aan?
- Hoe vraag ik een bijstandsuitkering aan?
- Hoe vraag ik kinderopvangtoeslag aan?

Onze medewerkers geven je informatie en helpen je op weg. Wij kunnen ook een afspraak voor je maken met een organisatie die je verder helpt.

Deze hulp is gratis en voor iedereen. Ook als je geen lid bent van de bibliotheek.

Waar vind ik een Informatiepunt?

Je vindt een Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek in:

- Baarle-Nassau/-Hertog
- Dongen
- Made
- Oosterhout (centrum)
- Raamsdonksveer
- Rijen

Je kunt langskomen tijdens de bemande openingstijden of tijdens de speciale spreekuren.

Meer informatie

 Kijk op www.theek5.nl/informatiepunt-digitale-overheid

 Bel met (085) 744 10 52

 Stuur een berichtje naar 06 217 040 56

 Mail naar informatiepunt@theek5.nl

WWW.THEEK5.NL/INFORMATIEPUNT-DIGITALE-OVERHEID

HOE VRAAG IK MIJN DIGID AAN?

Kom voor deze en andere vragen naar het Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek. Wij helpen je verder!

 informatiepunt
DIGITALE OVERHEID

 Theek5
Bibliotheek van, voor en met elkaar

De overheid vraagt steeds vaker aan je om zaken te regelen via het internet. Maar nog niet iedereen weet hoe je deze dingen moet regelen op je telefoon, computer of tablet.

Je kunt bij ons langskomen met vragen zoals:

- Hoe vraag ik mijn DigiD aan?
- Hoe verleng ik mijn rijbewijs?
- Hoe vraag ik zorgtoeslag aan?
- Hoe vraag ik een inkomensverklaring aan?

Onze medewerkers geven je informatie en helpen je op weg. Wij kunnen ook een afspraak voor je maken met een organisatie die je verder helpt.

Deze hulp is gratis en voor iedereen. Ook als je geen lid bent van de bibliotheek.

Waar vind ik een Informatiepunt?

Je vindt een Informatiepunt Digitale Overheid in de bibliotheek in:

- Baarle-Nassau/-Hertog
- Dongen
- Made
- Oosterhout (centrum)
- Raamsdonksveer
- Rijen

Je kunt langskomen tijdens de bemande openingstijden of tijdens de speciale spreekuren.

Meer informatie

- Kijk op www.theek5.nl/informatiepunt-digitale-overheid
- Bel met (085) 744 10 52
- Mail naar informatiepunt@theek5.nl

WWW.THEEK5.NL/INFORMATIEPUNT-DIGITALE-OVERHEID

Bijlage 2 – Bepalende succesfactoren en randvoorwaarden IDO

Belangrijkste randvoorwaarden voor succes

Er is geen standaard blauwdruk beschikbaar voor een succesvol IDO. De lokale situatie en combinatie van bouwstenen is hierin bepalend. Hieronder een overzicht van onderwerpen die in dit kader van belang zijn.

Continuïteit

Er is structurele financiering beschikbaar voor het IDO. Deze wordt ook ingezet voor de functie/rol kartrekker IDO. Op dit front is er dus continuïteit. Gemeenten nemen per 1 januari 2023 de verantwoordelijkheid voor de financiering van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) over van de Koninklijke Bibliotheek, zie ook hieronder onder het kopje 'financiering'.

Het is wel een feit dat er - net als in ongeveer alle andere sectoren - veel wisselingen plaatsvinden in de bibliotheeksector. Als IDO-kartrekker moet je echt investeren in het opbouwen van relaties met alle samenwerkingspartners binnen het IDO. Als er wisselingen plaatsvinden, begin je dus feitelijk telkens opnieuw. Ook moeten nieuwe kartrekkers uitzoeken hoe alles werkt en wat er van je verwacht wordt als kartrekker. Pas als je hier duidelijkheid over hebt en als je relaties hebt opgebouwd met alle partners, kun je echt aan de slag met bijvoorbeeld de doorontwikkeling van het IDO. Continuïteit komt ook de kwaliteit van de dienstverlening ten goede.

Dit aandachtspunt geldt niet alleen voor de IDO-kartrekker vanuit de bibliotheek, maar ook voor de verantwoordelijken vanuit alle samenwerkingspartners. Ook hier vinden veel wisselingen van de wacht plaats, wat inhoudt dat de relatie continu opnieuw opgebouwd moet worden.

Helderheid over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Het is belangrijk dat iedereen op de hoogte is van de rolverdeling binnen het IDO, dat iedereen hier diens verantwoordelijkheid in pakt én dat er in goed en wederzijds vertrouwen naar elkaar wordt doorverwezen. Op zich is dit binnen het IDO beter georganiseerd dan binnen het DigiTaalhuis. Waar het DigiTaalhuis van het samenwerkingsverband is, hoort het IDO bij de bibliotheekdienstverlening en is het dus duidelijk wie er in de lead is. Toch is het ook hier belangrijk om goede afspraken te maken, al is het maar over onderlinge doorverwijzing. Het gaat hierbij niet alleen over doorverwijzing tussen samenwerkingspartners, maar ook over doorverwijzing binnen de dienstverlening van de bibliotheek zelf. Duidelijkheid over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden voorkomt veel onduidelijkheid en verstoring van onderlinge relaties.

Eenduidigheid en/of helderheid in opdrachten/kaders/functieomschrijvingen

Er zijn verschillende profielen ontwikkeld met betrekking tot het IDO. De profielen IDO-medewerker en IDO-kartrekker beschrijven resultaatgebieden, hoofdtaken, interne en externe contacten en competenties (kennis, vaardigheden en persoonskenmerken). Ook is er een wervingstekst IDO-vrijwilliger met taken, persoonskenmerken en praktische zaken.

Er ontstaan op dit moment ook nieuwe functies/rollen met betrekking tot het IDO. Denk bijvoorbeeld aan kwartiermakers IDO. Hier zijn nog geen profielen voor ontwikkeld. Sowieso hebben de opgestelde profielen meer een adviserende dan een sturende functie en is het dus mogelijk dat bibliotheken rollen op een andere manier invullen. Dit kan tot onduidelijkheid leiden als er partners zijn die met IDO's vanuit verschillende bibliotheken met een andere aanpak samenwerken.

Eenduidigheid zal niet altijd mogelijk zijn, maar er moet een kloppende en realistische functiebeschrijving beschikbaar zijn en de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden moeten goed vastgelegd zijn. Nog belangrijker is dat hierover (periodiek) een goed gesprek wordt gevoerd.

Doorverwijzing vanuit vindplaatsen

Doorverwijzing is erg belangrijk voor de dienstverlening vanuit het IDO. Als vindplaatsen - of zogenaamde toeleiders - hun cliënten/bezoekers niet doorverwijzen naar het IDO, is het bereik van het IDO beperkt. Veel mensen zullen het IDO namelijk niet uit zichzelf weten te vinden of bezoeken.

Er zijn verschillende redenen voor (weinig) doorverwijzingen: geen tijd, geen prioriteit, men ziet geen nut/noodzaak, etc. Het is daarom belangrijk dat vindplaatsen/toeleiders goed worden geïnformeerd over de problematiek en wat het IDO hierin kan betekenen (zie ook hieronder).

Ook de doorverwijzing vanuit het DigiTaalhuis en de overige onderdelen van de bibliotheek naar het IDO is belangrijk. De bibliotheek heeft veel te bieden en iemand die naar het IDO komt kan ook baat hebben bij een bezoek aan de het DigiTaalhuis of andersom.

(Lokale) Bekendheid met het IDO (wat doet en biedt het IDO?)

Het is belangrijk dat alle relevante doelgroepen op de hoogte zijn van wat het IDO is, wat het IDO te bieden heeft en wat het effect/toegevoegde waarde is van het IDO.

Als het publiek niet weet wat het IDO doet en te bieden heeft, komt men niet. Als vindplaatsen/toeleiders niet weten wat het IDO doet en te bieden heeft, wordt er niet doorverwezen. Als subsidieverstrekkers/opdrachtgevers niet weten wat het IDO doet en te bieden heeft, kan dit een negatief effect hebben op de financiering. En als samenwerkingspartners niet weten wat het IDO doet en te bieden heeft, betekent dit mogelijk gemiste nieuwe kansen.

Er wordt op dit moment breed ingezet op deze bekendheid, zowel landelijk, provinciaal als lokaal.

Externe factoren die hierop van invloed zijn

Lokale infrastructuur

Afhankelijk van hoe de lokale infrastructuur georganiseerd is, heb je meer of minder mogelijkheden. Op het gebied van samenwerking, op het gebied van doorverwijzen, etc.

Financiering

Structurele financiering is essentieel, onder meer voor continuïteit, kwaliteitsborging en doorontwikkeling. Zie ook hierboven.

Er is structurele financiering beschikbaar voor het IDO. Deze wordt ook ingezet voor de functie/rol kartrekker IDO. Op dit front is er dus continuïteit. Gemeenten nemen per 1 januari 2023 de verantwoordelijkheid voor de financiering van de Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) over van de Koninklijke Bibliotheek. Hiervoor krijgen zij jaarlijks structureel ruim 17 miljoen euro uitgekeerd. Van dit geld dienen gemeenten lokale bibliotheken te financieren om de IDO's te realiseren en in stand te houden. De regeling voor de specifieke uitkering waarin dit is vastgelegd, wordt op korte termijn gepubliceerd. Er is structureel 17,13 miljoen

euro beschikbaar. Hiervan wordt 14,6 miljoen euro verdeeld onder gemeenten op basis van het aantal inwoners. Dit is de continuering van de huidige 83 cent per inwoner.

Aanvullend is er 2,53 miljoen euro beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt verdeeld op basis van het aantal inwoners in de gemeente tussen de 15 en 75 jaar die ten hoogste vbo of mavo (nu vmbo) hebben afgerond. In een tabel bij de Spuk is straks te zien om welk bedrag per gemeente dit precies gaat.

Gemeenten zijn verplicht de middelen te besteden aan:

- de financiering van de lokale bibliotheek voor de realisatie of de instandhouding van het IDO
- de promotie van het IDO bij haar inwoners
- de regievoering over het netwerk van organisaties rond het IDO die voor de inwoners van de gemeente relevant zijn

Het is kort dag voor bibliotheken en gemeenten om concrete afspraken te maken vóór 1 januari 2023. Daarom stelt het ministerie van BZK via de Koninklijke Bibliotheek een overbruggingsfinanciering van 2,7 miljoen euro beschikbaar aan bibliotheken (onder voorbehoud van definitieve goedkeuring BZK). Hiermee kunnen de gemeenten en bibliotheken zich goed voorbereiden op de nieuwe rol- en taakverdeling en financieringsstructuur, en daar met elkaar op lokaal niveau afspraken over maken. Ook wordt hiermee voorkomen dat er bij de Informatiepunten in de bibliotheken liquiditeitsproblemen ontstaan en de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt.

Bibliotheken hoeven geen actie te ondernemen om deze subsidie te verkrijgen. Deze overbruggingsfinanciering wordt uitgekeerd door de subsidie voor 2022 eenmalig te verhogen met 15 cent per inwoner, waarmee het totaalbedrag over 2022 dus op 98 cent per inwoner komt. Ook wordt de subsidieregeling zo aangepast dat bibliotheken tot 1 mei 2023 activiteiten kunnen realiseren met deze gelden.